



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 698/2025-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **GIEGO s.r.o.**, Vojtaššákova 846, Tvrdošín, zastúpenej Mgr. Františkom Baraniakom, advokátom, M. R. Štefánika 1824/43, Dolný Kubín, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní sp. zn. 18Cb/119/2023 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť**

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 24. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 18Cb/119/2023. Žiada prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a o priznanie finančného zadosťučinenia 5 000 eur a náhrady trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 698/2025-18 z 3. decembra 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť v celom rozsahu na ďalšie konanie.

#### **II.**

#### **Skutkové východiská a sťažnostná argumentácia**

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že v napadnutom konaní vedenom pôvodne pred Okresným súdom Námestovo pod sp. zn. 7Cb/42/2021 a aktuálne pred okresným súdom

pod sp. zn. 18Cb/119/2023 o uplatnenom nároku na vydanie špecifikovaných vecí, v ktorom je v procesnej pozícii žalovanej, dochádza k zbytočným priet'ahom. Žaloba bola súdu doručená 30. septembra 2021 a spolu s ňou podal žalobca aj návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Sťažovateľka popísala priebeh napadnutého konania, v ktorom sa konajúce súdy (vrátane odvolacích súdov) zaoberali v prevažnej časti jeho dĺžky rozhodovaním týkajúcim sa neodkladného opatrenia.

4. K meritórnemu rozhodnutiu v predmetnej veci do podania ústavnej sťažnosti nedošlo, hoci od podania žaloby uplynuli už viac ako 4 roky.

5. Pokiaľ ide o zložitosť veci, sťažovateľka uvádza, že rozhodovanie súdov o reivindikačných žalobách, hoc aj s cudzím prvkom, tvorí bežnú súčasť ich rozhodovacej činnosti. Predmet konania tiež nie je v zmysle judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) časovo prioritizovaný. Sťažovateľka v napadnutom konaní priet'ahy nezavinila a svoje procesné povinnosti vždy splnila v celom rozsahu.

### III.

#### Vyjadrenie okresného súdu

6. Okresný súd vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol chronologický prehľad jednotlivých úkonov v napadnutom konaní a konštatoval, že po postúpení veci z Okresného súdu Námestovo koná plynule, vykonáva úkony vo veľmi krátkom čase, niektoré dokonca obratom, teda nemožno súhlasiť s názorom sťažovateľky, že je vo veci nečinný. V konaní síce boli zistené priet'ahy, tie sú však objektívneho charakteru, keďže spis bolo potrebné viackrát zaslať odvolaciemu súdu a boli podávané návrhy na vydanie a zrušenie neodkladného opatrenia. K priet'ahom podľa súdu prispela aj samotná sťažovateľka podaním návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia a podanými odvolaniami.

7. Súd poukázal aj na skutočnosť, že všetky písomnosti je potrebné prekladať a doručovať priamo žalobcovi do Nórska. Doručovanie podľa Haagskeho dohovoru je časovo zdĺhavejšie a urgovať žiadosť o doručenie môže súd až po uplynutí šesťmesačnej lehoty odo dňa zaslania žiadosti na príslušný ústredný orgán. Ďalšou podstatnou skutočnosťou, ktorá tvorí prekážku v predmetnom spore, je vyhlásený konkurz na žalobcu v Nórsku z 26. septembra 2024, o ktorom súd nemal do momentu doručovania písomností vedomosť. Táto situácia spôsobuje, že ústredný orgán v Osle nevykonával doručovanie súdnych písomností, bez doručenia ktorých nemožno ďalej vo veci konať. Ide o špecifickú situáciu, ktorá v konaní nevznikla pričinením súdu.

8. Okresný súd tiež poznamenal, že vec mu bola postúpená z Okresného súdu Námestovo, preto sa nemôže vyjadriť k úkonom tohto súdu v napadnutom konaní.

9. Pokiaľ sťažovateľka tvrdila priet'ah v spojení s nesúhlasom postúpenia veci, je nutné podľa okresného súdu zdôrazniť, že po zavedení kauzálnej príslušnosti neboli súdy jednotné, a to ani odvolacie súdy, ani Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a nebola ustálená súdna prax týkajúca sa postupu pri určení kauzálnej príslušnosti. Teda ani predloženie spisu na rozhodnutie z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci nemožno zaradiť medzi úkony, ktoré by v tomto prípade spôsobili priet'ahy v konaní. Je to bežný procesný postup, ktorý je upravený v Civilnom sporovom poriadku. Zároveň neboli súdy jednotné v otázke predkladania vecí v prípade nesúhlasu s postúpením a bolo nutné vyriešiť otázku, ktorý súd je nadriadený, ktorý odvolací

a ktorý je spoločne nadriadený, pretože súdnou mapou došlo v tom smere k značným zmenám, keďže odvolacím súdom v obchodných sporoch vedených na okresnom súde je Krajský súd v Banskej Bystrici a nadriadeným Okresnému súdu Námestovo, z ktorého bola vec postúpená, je Krajský súd v Žiline. Preto nebolo jednotne ustálené, ktorý súd je spoločne nadriadeným. Vývoj názoru v tom smere a ustálenie súdnej praxe si vyžadovalo určitý čas a nemôže za danú situáciu niesť zodpovednosť okresný súd. Napokon, vzhľadom na právnu úpravu zriadenia kauzálnej príslušnosti v obchodných sporoch boli sudy toho názoru, že kauzálne príslušným súdom je súd až od zriadenia kauzálnej príslušnosti a dotedy začaté spory riešia dovtedajšie sudy.

#### IV.

##### Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru EŠLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

12. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

13. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o uplatnenom nároku na vydanie vecí je bežnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, preto vec sťažovateľky nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú. Čo sa týka skutkovej stránky, možno pripustiť istú mieru skutkovej zložitosti veci vyplývajúcu z nutnosti vykonávania prekladu písomností adresovaných žalobcovi ako zahraničnému subjektu (po skončení jeho zastupovania slovenským advokátom) a ich doručovania do cudziny (mimo Európskej únie). Ku skutkovej zložitosti veci prispieva aj vyhlásený konkurz na žalobcu v cudzine a s tým súvisiace komplikácie s preberaním zásielok adresovaných žalobcovi.

14. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

15. Pokiaľ okresný súd poukazuje na procesnú aktivitu sťažovateľky spočívajúcu v podanom návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia a v podaných odvolaniach, ústavný súd k tomu uvádza, že využitie možností daných sťažovateľke procesnými predpismi na presadzovanie a uplatňovanie jej práv v súdnom konaní môže síce spôsobiť predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (m. m. I. ÚS 31/01). Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť za predĺženie konania oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04).

16. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v doterajšom priebehu napadnutého konania.

17. Z chronologického prehľadu jednotlivých úkonov v napadnutom konaní predloženého okresným súdom v rámci jeho vyjadrenia a zo súdneho spisu vyplýva, že okresný súd potom, ako mu bola vec postúpená Okresným súdom Námestovo z dôvodu kauzálnej príslušnosti, konal priebežne, v primeraných časových odstupoch, bez zbytočných priet'ahov, procesne reagoval na vzniknuté procesné prekážky, ktoré v konaní nastali. Z pohľadu uskutočnených úkonov nemožno okresnému súdu v jeho postupe nič závažné vytknúť.

18. Pokiaľ sťažovateľka namieta neefektívny postup okresného súdu, za ten podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať jeho nesúhlas s postúpením veci z dôvodu kauzálnej príslušnosti, hoci napokon bolo rozhodnuté, že na konanie je príslušný okresný súd. Okresný súd tento svoj postoj riadne vyargumentoval, nemožno ho tak považovať za neodôvodnený a arbitrárny a je vyjadrením právneho názoru okresného súdu.

19. Napriek tomu, že okresný súd vo veci koná až od 2. októbra 2023, ústavný súd nemohol nezohľadniť do celkovej doby konania vo veci sťažovateľky tiež dobu konania súdov pred postúpením veci okresnému súdu, a to rešpektujúc materiálnu ochranu sťažovateľkou označených základných práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie namieta. Z pohľadu záujmu sťažovateľky na právoplatnom skončení veci totiž nie je právne významná zmena príslušnosti súdu v okolnostiach prejednávanej veci (obdobne I. ÚS 249/2010).

20. V súvislosti s uvedeným ústavný súd poukazuje tiež na skutočnosť, že aj ESLP posudzuje konanie ako jeden celok, a prístup, pri ktorom sa neposudzuje konanie ako jeden celok, resp. sa neposudzuje celková dĺžka konania, považuje ESLP za príliš formalistický, ktorý nie je v súlade so zárukami čl. 6 ods. 1 dohovoru (porov. III. ÚS 694/2016).

21. Aj keď ústavný súd vzal na zreteľ celkovú dĺžku napadnutého konania (cca 4 roky a 4 mesiace), nezistil, že by v ňom došlo k zbytočným priet'ahom. Priebeh konania bol z časového hľadiska ovplyvnený najmä rozhodovaním o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu na jeho zrušenie a ďalšími procesnými postupmi týkajúcimi sa uplatňovania súvisiacich procesných práv strán, čo spôsobilo výrazné predĺženie konania, avšak v zmysle už uvedeného za to neznáša

zodpovednosť oprávnená osoba ani konajúci súd. Napadnuté konanie sa objektívne značne predĺžilo aj v dôsledku popísanej zložitosti veci.

22. Zvážiac všetky uvedené skutočnosti, ústavný súd konštatuje, že po preskúmaní postupu okresného súdu nezistil, že by sa okresný súd dopustil zbytočných prieťahov, a tým aj porušenia označených práv sťažovateľky, preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 29. januára 2026**

**Robert Šorl**  
**predseda senátu**